

Opinia

**do ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz
ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym
(druk nr 889)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest transpozycja do polskiego systemu prawnego postanowień dyrektywy 2007/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 92/49/EWG oraz dyrektyw 2002/83/WE, 2004/39/WE, 2005/68/WE i 2006/48/WE w zakresie zasad proceduralnych i kryteriów oceny stosowanych w ramach oceny ostrożnościowej przypadków nabycia lub zwiększenia udziałów lub akcji w podmiotach sektora finansowego. Nowela dostosowuje ponadto ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe do dyrektywy 2005/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych w zakresie możliwości połączenia się banku z instytucją kredytową.

W aktualnym stanie prawnym brak jest przepisów określających zasady postępowania w przypadkach nabycia lub zwiększenia udziałów lub akcji w bankach, zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji, domach maklerskich i towarzystwach funduszy inwestycyjnych. W noweli zaproponowano przyjęcie takich zasad, określonych jednolicie we wszystkich zmienianych ustawach.

Podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego, krajowego zakładu ubezpieczeń, towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub domu maklerskiego, w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo

przekroczenie odpowiednio 10 %, 20 %, jednej trzeciej albo 50 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, jest obowiązany każdorazowo zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze ich nabycia albo objęcia.

Taki sam obowiązek nałożono na podmiot, który zamierza stać się podmiotem dominującym we wskazanych instytucjach finansowych w sposób inny niż przez nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji.

W ustawie określono szczegółowe procedury związane z wykonaniem obowiązku zawiadomienia Komisji o zamiarze objęcia akcji lub praw z akcji, w tym terminy dokonania poszczególnych czynności oraz katalog dokumentów, które należy dołączyć do zawiadomienia.

Organ nadzoru zgłosi sprzeciw co do nabycia pakietu akcji, jeżeli podmiot składający zawiadomienie nie uzupełni w wyznaczonym terminie braków zawiadomienia lub nie przekaze wymaganych przez organ dodatkowych informacji.

W ramach oceny ostrożnościowej organ nadzoru zgłosi sprzeciw w sprawie nabycia akcji także wówczas, gdy będzie to uzasadnione potrzebą ostrożnego i stabilnego zarządzania instytucją finansową, z uwagi na możliwy wpływ na nią podmiotu składającego zawiadomienie lub z uwagi na ocenę jego sytuacji finansowej. Dokonując oceny ostrożnościowej organ sprawdzi w szczególności, czy podmiot zamierzający nabyć akcje instytucji finansowej daje rękojmię wykonywania swoich praw i obowiązków w sposób należyście zabezpieczający interesy klientów, czy jest w dobrej kondycji finansowej oraz czy środki finansowe związane z nabyciem albo objęciem akcji nie pochodzą z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

Przepisy ustawy wprowadzają wymóg niezwłocznego, pisemnego potwierdzenia przez organ nadzoru otrzymania zawiadomienia oraz wskazują terminy do jego rozpatrzenia, regulują tryb uzupełnienia zawiadomienia, a także instytucję zawieszenia biegu terminu na doręczenie decyzji organu w przedmiocie sprzeciwu.

Ustawa przewiduje także możliwość wydania przez organ nadzoru decyzji o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu, co umożliwi wcześniejsze zakończenie postępowania administracyjnego i nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji. Jednocześnie wprowadza się zasadę, zgodnie z którą podmiot składający zawiadomienie może zrealizować zamiar objęty zawiadomieniem w przypadku niedoręczenia przez organ decyzji w przedmiocie sprzeciwu w terminie 60 dni roboczych,

Nabycie albo objęcie akcji lub uzyskanie statusu podmiotu dominującego instytucji finansowej wbrew przepisom ustawy, wywoła sankcje w postaci zakazu wykonywania prawa

głosu z akcji nabytych z naruszeniem przepisów, zakazu wykonywania uprawnień podmiotu dominującego, nieważności uchwał podjętych wbrew ustawie, nieważności czynności z zakresu reprezentacji podjętych przez członków zarządu, zakazu zbycia akcji, obowiązku zapłaty kary pieniężnej oraz cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy został wniesiony do Sejmu jako przedłożenie rządowe.

Pierwsze czytanie odbyło się w dniu 8 kwietnia 2010 r. w Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Projekt rozpatrywano w podkomisji do spraw instytucji finansowych, która przedstawiła sprawozdanie przyjęte przez Komisję w dniu 6 maja 2010 r. (nadano w nim nowe brzmienie art. 5 zmieniającemu ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze finansowym, rozszerzając zakres zmiany o materię dotyczącą agencji ratingowych).

Podczas drugiego czytania zgłoszono 4 poprawki, które nie znalazły poparcia Izby.

III. Uwagi szczegółowe

Zgodnie z art. 25b ust. 1 pkt 6 dodawanym do ustawy – Prawo bankowe (art. 1 pkt 4 noweli), podmiot, składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, przedstawia wraz z zawiadomieniem informacje dotyczące m.in. skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, postępowań warunkowo umorzonych oraz zakończonych ukaraniem postępowań dyscyplinarnych, jak również innych zakończonych postępowań administracyjnych i cywilnych, mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2 oraz osób, o których mowa w pkt 1. Z takiego brzmienia przepisu nie wynika, jaki zakres informacji powinien dotyczyć osób wskazanych w art. 25b ust. 1 pkt 1 (osoby zarządzające działalnością podmiotu składającego zawiadomienie o zamiarze nabycia akcji oraz osoby przewidziane do objęcia funkcji członków zarządu banku krajowego). Wydaje się, że informacje te mogą się odnosić do wymienionych osób tylko w zakresie art. 25h ust. 2 pkt 2 – przepisu uprawniającego organ nadzoru do badania, czy podmiot składający zawiadomienie wykazał, iż osoby, które będą kierować działalnością banku krajowego dają rękojmię prowadzenia spraw banku w sposób należycie zabezpieczający interesy klientów banku i zapewniający bezpieczeństwo środków gromadzonych w banku oraz posiadają odpowiednie doświadczenie zawodowe.

Analogiczne uwagi odnoszą się do pozostałych zmienianych niniejszą nowelą ustaw.

Propozycje poprawek:

1) w art. 1 w pkt 4, w art. 25b w ust. 1:

- a) w pkt 6 po wyrazach "oraz osób, o których mowa w pkt 1" dodaje się wyrazy "w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2 pkt 2",
 - b) w pkt 7 po wyrazach "mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2" dodaje się wyrazy "oraz osób, o których mowa w pkt 1 w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2 pkt 2";
- 2) w art. 2 w pkt 2, w art. 35b w ust. 1:
- a) w pkt 6 po wyrazach "oraz osób, o których mowa w pkt 1" dodaje się wyrazy "w świetle kryteriów określonych w art. 35h ust. 2 pkt 2",
 - b) w pkt 7 po wyrazach "mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 35h ust. 2" dodaje się wyrazy "oraz osób, o których mowa w pkt 1 w świetle kryteriów określonych w art. 35h ust. 2 pkt 2";
- 3) w art. 3 w pkt 2, w art. 54b w ust. 1:
- a) w pkt 6 po wyrazach "oraz osób, o których mowa w pkt 1" dodaje się wyrazy "w świetle kryteriów określonych w art. 54h ust. 2 pkt 2",
 - b) w pkt 7 po wyrazach "mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 54h ust. 2" dodaje się wyrazy "oraz osób, o których mowa w pkt 1 w świetle kryteriów określonych w art. 54h ust. 2 pkt 2";
- 4) w art. 4 w pkt 2, w art. 106b w ust. 1:
- a) w pkt 6 po wyrazach "oraz osób, o których mowa w pkt 1" dodaje się wyrazy "w świetle kryteriów określonych w art. 106h ust. 2 pkt 2",
 - b) w pkt 7 po wyrazach "mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 106h ust. 2" dodaje się wyrazy "oraz osób, o których mowa w pkt 1 w świetle kryteriów określonych w art. 106h ust. 2 pkt 2";

IV. Propozycje poprawek o charakterze techniczno – redakcyjnym

- 1) w art. 1 w pkt 1, w pkt 29a wyrazy " spółkę zarządzającą w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych" zastępuje się wyrazami "spółkę zarządzającą, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych";

- 2) w art. 1 w pkt 4, w art. 25g w ust. 5 wyrazy "o przekazanie" zastępuje się wyrazami "do przekazania";
- 3) w art. 1 w pkt 4, w art. 25g ust. 7 otrzymuje brzmienie:
"7. Komisja Nadzoru Finansowego w formie pisemnej potwierdza otrzymanie informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia ich otrzymania.";
- 4) w art. 1 w pkt 4, w art. 25j skreśla się wyrazy "60 dni roboczych";
- 5) w art. 2 w pkt 2, w art. 35g ust. 7 otrzymuje brzmienie:
"7. Organ nadzoru w formie pisemnej potwierdza otrzymanie informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia ich otrzymania.";
- 6) w art. 2 w pkt 2, w art. 35j skreśla się wyrazy "60 dni roboczych";
- 7) w art. 3 w pkt 2, w art. 54g w ust. 5 wyrazy "o przekazanie" zastępuje się wyrazami "do przekazania";
- 8) w art. 3 w pkt 2, w art. 54 g ust. 7 otrzymuje brzmienie:
"7. Komisja w formie pisemnej potwierdza otrzymanie informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia ich otrzymania.";
- 9) w art. 3 w pkt 2, w art. 54j skreśla się wyrazy "60 dni roboczych";
- 10) w art. 4 w pkt 2, w art. 106g ust. 7 otrzymuje brzmienie:
"7. Komisja w formie pisemnej potwierdza otrzymanie informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia ich otrzymania.";
- 11) w art. 4 w pkt 2, w art. 106a w ust. 3 w pkt 1 i 2 skreśla się wyrazy "w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych";
- 12) w art. 4 w pkt 2, w art. 106j skreśla się wyrazy "60 dni roboczych";